

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/95/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2520201734
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2520201734.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jozefa Mačaja a sudcov JUDr. Ľuboslavy Vankovej a Mgr. Matúša Staríčka v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XXXX, trvalo bytom C. D. XXX/XX, E. F. D., 2/ G. B., nar. X.X.XXXX, trvalo bytom H. XX, E. F. D., 3/ I. A., nar. X.XX.XXXX, trvalo bytom J. K. XXX/XX, E. F. D., všetci zast. splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária JUDr. Ondrej Polák, s.r.o., IČO 47 248 432, Železničná 90/12, Považská Bystrica, proti žalovaným: 1/ TEREX, spol. s r.o., IČO 30 997 097, so sídlom Valova 83, Piešťany, zast. splnomocnenkyňou: HARŠÁNY advokáti, s.r.o., IČO: 50 481 355, Hlavná 31/15, Trnava, 2/ Slovenská kancelária poisťovateľov, IČO 36 062 235, Bajkalská 19B, Bratislava, zast. splnomocnenkyňou: Allianz - Slovenská poisťovňa a.s., IČO 00 151 700, Pribinova 19, Bratislava, o náhradu škody na zdraví a iné, o odvolaní žalobcov 1/, 2/ a 3/ proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 10. júna 2024, č.k. PN-6C/30/2020-669, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch vo veci samej II., III. a IV., vo výrokoch V., VI. a VII. o náhrade trov konania potvrdzuje.

II. Žalobcovia 1/, 2/ a 3/ sú povinní zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom označeným v záhlaví výrokom I. žalovanému 1/ uložil povinný zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 2.440,74 eur ako odškodnenie za bolesť a to do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku; výrokom II. žalobu žalobcu 1/ vo zvyšnej časti zamietol; výrokom III. žalobu žalobcu 2/ v celom rozsahu zamietol; výrokom IV. žalobu žalobcu 3/ v celom rozsahu zamietol; výrokom V. rozhodol, že žalobca má voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 67,5% z priznanej sumy odškodnenia; výrokom VI. rozhodol, že žalovaný 1/ má voči žalobcom 2/ a 3/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%; výrokom VII. rozhodol, že žalovaný 2/ má voči žalovaným 1/ až 3/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. §106 ods.1, § 420 ods.1, § 427 ods.1 a 2, § 428, § 429, § 438 ods.1, § 444 a § 450 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „O.z.“); § 2 ods.1, § 4 ods., § 7 ods. 1 až 3 vyhlášky ministerstiev zdravotníctva a spravodlivosti, Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia a Ústrednej rady odborov č. 35/1965 Zb.; § 11 ods.5, § 15 ods.1 a 2 a § 28 ods.2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že vodič A. H., zamestnanec spoločnosti ROBO Piešťany, a.s., riadil vozidlo Škoda Felicia Pick-up, s ktorým čelne narazil do vozidla Nissan Primera, v ktorom sa viezli žalobca 1/ a žalobkyňa 3/. Dopravná nehoda sa stala 11. septembra 2001 na úseku

cesty medzi Nitrou a Piešťanmi. Vodič bol právoplatne odsúdený za trestný čin ublíženia na zdraví (Okresný súd Nitra, sp. zn. 1T 54/2002). Znalec MUDr. Marián Pamula (posudok č. 148/2006) zistil u žalovaného 1/ zranenia, a to roztrhnutie sleziny a žľázy, poškodenie pečene a tepny, pankreatitídu, úrazový šok, jazvy na čele a bruchu. Žalobca 1/ bol v ohrození života, prekonal transfúzie, umelú ventiláciu, dlhodobú PN do 1 4.2002. Trvalé následky: chýbajúca slezina a žľáza, nutnosť doživotnej diéty, estetický defekt jaziev, riziko recidívy pankreatitídy. Prvoinštančný súd konštatoval, že žalovaný 1/ je pasívne vecne legitimovaný ako prevádzkovateľ (vlastník) vozidla (§ 427 O.z.), tu sa oprel aj o právny názor Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6 Cdo 154/2018, podľa ktorého v podmienkach obdobného nájomného vzťahu ostáva prevádzkovateľom vlastník, pričom u žalovaného 2/ konštatoval, že nie je pasívne legitimovaný, keďže priamy nárok poškodeného na náhradu škody proti poisťovni vznikol až od 1. 2. 2002 (§ 15 zákona č. 381/2001 Z. z.), a k nehode došlo 11. 9. 2001. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi 1/ bolesť v rozsahu 2.440,74 eur, sťaženie spoločenského uplatnenia nepriznal, keď nevhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa. V prípadoch opravy chrupu, vecnej škody na šatstve, nákladoch na posudky konštatoval nepreukázanú príčinnú súvislosť s nehodou. U žalobcu 2/ konštatoval, že škoda na vozidle bola už odškodnená poisťovňou, nepreukázaný vyšší zostatok. Znalecké, cestovné, odťahové náklady neboli preukázané resp. nedoložené relevantnými dôkazmi. U žalobkyne 3/ konštatoval, že táto nepreukázala pôvod, hodnotu ani kúpu zničených vecí, neuniesla dôkazné bremeno o vzniku a výške vecnej škody. Námietku premlčania vecných nárokov vznesená žalovanými vyhodnotil ako dôvodnú.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali včasné a prípustné odvolanie všetci traja žalobcovia, a to proti výrokom, ktorými bola ich žaloba zamietnutá (výroky II., III. a IV.), ako aj proti výrokom o náhrade trov konania. Odvolanie odôvodnili porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci. Navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, prípadne, aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Namietali predovšetkým nesprávne skutkové závery súdu prvej inštancie a neprimerané zníženie náhrady škody, najmä pokiaľ ide o rozsah nemajetkovej ujmy žalobcu 1/ a zamietnutie vecných a vedľajších nárokov žalobcov 2/ a 3/. Rozsudok považujú za vnútorne rozporný, formalistický a nepreskúmateľný, keďže neobsahuje dostatočné vysvetlenie, z akých dôkazov a právnych úvah súd vychádzal. Žalobca 1/ namietal, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil rozsah jeho zdravotnej ujmy, ktorú utrpel pri dopravnej nehode dňa 11.9.2001. Poukázal na závery znaleckého posudku MUDr. Mariána Pamulu, podľa ktorého utrpel rozsiahle a život ohrozujúce poranenia (roztrhnutie sleziny a žľázy, poškodenie pečene, pankreatitídu, úrazový šok, trvalé jazvy, nutnosť doživotnej diéty). Tieto následky podľa neho jednoznačne naplňajú podmienky prípadu hodného osobitného zreteľa podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb., preto mal byť priznaný niekoľkonásobne zvýšený nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie bez dôvodu zamietol náhradu za opravu chrupu, hoci táto bola preukázaná lekárskou správou A. A. z 23.3.2004. Rovnako považoval za formalistické odmietnutie náhrady vecnej škody na zničených osobných veciach a nákladov na lekárske posudky, keďže tieto výdavky boli účelne vynaložené v súvislosti s uplatnením nároku na náhradu škody. Navrhol, aby mu odvolací súd priznal plnú náhradu nemajetkovej ujmy v celkovej výške 13.022,11 eur, ako to uvádzal v poslednom petitu žaloby. Žalobca 2/ namietal, že súd prvého stupňa nesprávne určil výšku škody na zničenom vozidle Nissan Primera a neopodstatnene uprednostnil výpočet poisťovne pred znaleckými posudkami Ing. Velčka, Ing. Jurička a Ing. Haringa, podľa ktorých bola všeobecná hodnota vozidla vyššia, než bolo poskytnuté poisťné plnenie. Nesúhlasí ani so záverom, že jeho nároky sú premlčané, keďže o rozsahu škody sa dozvedel až po ukončení likvidácie poisťnej udalosti v roku 2003, a žalobu podal v zákonnej dvojiročnej lehote. Rovnako považoval za nesprávne zamietnutie náhrady cestovných nákladov a odťahu vozidla, ktoré boli riadne preukázané účtovnými dokladmi a majú priamu príčinnú súvislosť s nehodou a následnou liečbou syna – žalobcu 1/. Žalobkyňa 3/ namietala, že súd prvej inštancie nepriznal náhradu vecnej škody vo výške 3.300 Sk, ktorú tvorilo zničené oblečenie a osobné veci pri nehode. Tvrdí, že jej výpoveď o rozsahu škody bola jednoznačná a nebola spochybnená žiadnym dôkazom, pričom požadovaná suma je symbolická a zodpovedá bežnej hodnote vecí. Za formalistické považuje, že súd odmietol náhradu len preto, že nepredložila účtenky o kúpe, hoci ich nebolo možné vzhľadom na časový odstup od nehody objektívne získať. Všetci zhodne namietli, že súd nesprávne posúdil pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného 2/ – Slovenskej kancelárie poisťovateľov, keď dospel k záveru, že táto nie je v spore pasívne legitimovaná. Podľa odvolateľov je tento právny názor chybný, pretože Slovenská kancelária poisťovateľov podľa § 24 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. prevzala záväzky pôvodných poisťovní z povinného zmluvného

poistenia, a teda je právnym nástupcom aj v prípadoch poistných udalostí vzniknutých pred účinnosťou tohto zákona.

Z toho dôvodu má podľa nich SKP v konaní postavenie pasívne vecne legitimovaného subjektu.

5. Žalovaní navrhli potvrdenie rozsudku ako vecne správneho.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C.s.p.) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. e), g), h) C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie, po doplnení dokazovania prečítaním listiny,, Záznam o preštudovaní vyšetrovacieho spisu z 18. apríla 2002“, ktorá sa nachádzala v pripojenom spise Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/54/2002 (§ 384 ods. 3 C.s.p.) na nariadenom pojednávaní (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 C.s.p.).

7. Zo žaloby a jej následných doplnení vyplýva, že jednotliví žalobcovia si uplatnili voči žalovaným tieto nároky:

Žalobca 1/ sa domáhal (pozn: po tom čo uznesením č.k. 4C/90/2008-206 zo dňa 14.10.2008 na základe čiastočného späťvzatia vzal žalobu späť) zaplata sumy 13.022,11 eur (392.304 Sk), ktorá pozostávala z viacerých čiastkových nárokov, a to:

8 564,03 eur (258.000 Sk) ako náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia,

4 061,44 eur (122.355 Sk) ako náhrady za bolesť,

165,96 eur (5.000 Sk) ako náhrady vecnej škody, ktorá mu mala vzniknúť zničením osobných vecí (oblečenia, cestovných tašiek a prenosnej chladničky),

219,07 eur (6.600 Sk) ako náhrady nákladov na stomatologické ošetrovanie (ošetrovanie poškodeného chrupu),

11,61 eur (350 Sk) ako náhrady nákladov na vypracovanie lekárskeho posudku.

K uvedeným sumám si žalobca uplatnil aj úrok z omeškania vo výške 12 % ročne od 1. januára 2004 do zaplata, ako aj náhradu trov konania.

Žalobca 2/ sa domáhal voči žalovaným 1/ a 2/ zaplata sumy 4.157,90 eur (125.261 Sk), ktorá pozostávala z týchto čiastkových nárokov:

3 362,37 eur (101.295 Sk) ako náhrady vecnej škody, ktorá mu mala vzniknúť na osobnom motorovom vozidle Nissan Primera, a to vo výške rozdielu medzi všeobecnou hodnotou úplne zničeného vozidla a poistným plnením,

254,90 eur (7.679 Sk) ako náhrady nákladov na odťah poškodeného vozidla,

82,98 eur (2.500 Sk) ako náhrady nákladov na znalecký posudok k určení výšky škody,

458,07 eur (13.800 Sk) ako náhrady cestovných výdavkov, ktoré mu mali vzniknúť v súvislosti s desiatimi cestami autom z Dubnice nad Váhom do Nitry a späť počas hospitalizácie jeho syna – žalobcu 1/.

Aj tento žalobca si uplatnil úrok z omeškania vo výške 12 % ročne od 1. januára 2004 do zaplata a náhradu trov konania.

Žalobkyňa 3/ sa domáhala voči žalovaným 1/ a 2/ zaplata sumy 109,53 eur (3.300 Sk) ako náhrady vecnej škody, ktorá jej mala vzniknúť zničením osobných vecí (oblečenia, cestovnej tašky a slnečníka) pri predmetnej dopravnej nehode, spolu s úrokom z omeškania vo výške 12 % ročne od 1. januára 2004 do zaplata a náhradou trov konania.

8. Odvolací súd sa pri prieskume napadnutého rozhodnutia, so zreteľom na rozsah a dôvody odvolania, zaoberal otázkou, či bolo dôvodné zamietnutie žaloby žalobcu 1/ v časti presahujúcej súdom prvej inštancie priznaný peňažný nárok vo výške 2 440,74 eur titulom náhrady za bolesť, ako aj zamietnutie žaloby žalobcov 2/ a 3/ v celom rozsahu.

9. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musel preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o

odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré strana môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. V odvolacom konaní sa dispozičná zásada prejavuje tým, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, t. j. že odvolanie prejedná len v medziach, v ktorých ho odvolateľ napáda. Ustanovenie § 379 C.s.p. zároveň vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania, pričom ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania. Odvolací súd je podľa ustanovenia § 380 ods. 1 C.s.p. viazaný aj dôvodmi odvolania, t. j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ustanovením § 365 C.s.p. dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenie zistil. Jedinú výnimku predstavuje podľa ustanovenia § 380 ods. 2 C.s.p. oprávnenie odvolacieho súdu preskúmať vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, a to z úradnej moci.

10. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalobcami v odvolaní namietaných skutočností je skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalobca sa dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu zamietol. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

11. K pasívnej legitímácii žalovaného 1/ treba uviesť, že jeho zodpovednosť ako vlastníka - prevádzkovateľa motorového vozidla za škodu spôsobenú prevádzkou (§ 427 a nasl. O.z.) je v danej veci daná. Súd prvej inštancie správne vychádzal z toho, že popri všeobecnej deliktnej zodpovednosti vodiča (§ 420 ods. 1 O.z.) zodpovedá aj prevádzkovateľ (žalovaný 1/), a to objektívne, bez ohľadu na zavinenie, s možnosťou exkulpácie len v prípadoch uvedených v § 428 O.z. Tento právny záver je opretý aj o rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/154/2018, ktorý uviedol, že zodpovednosť prevádzkovateľa motorového vozidla podľa § 427 a nasl. O.z. je samostatným a nezávislým právnym titulom, ktorý nie je podmienený preukázaním viny vodiča ani výsledkom trestného konania, a poškodený sa môže domáhať náhrady priamo voči prevádzkovateľovi vozidla.

12. Pokiaľ ide o žalovaného 2 /, v zmysle § 28 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. sa právne vzťahy zo zákonného poistenia vzniknuté do 31.12.2001 spravujú doterajšími predpismi; vyhláška MF SR č. 423/1991 Zb. v § 7 ods. 1 výslovne stanovila, že poškodený nemá priamy nárok voči poisťovni (s výnimkami, ktoré v danej veci nedopadajú). Súd prvej inštancie preto nepochybil, keď žalobu proti žalovanému 2/ zamietol pre nedostatok pasívnej legitímácie; odvolací súd sa s týmto právnym záverom v plnom rozsahu stotožňuje.

13. Z odvolania žalobcu 1/ vyplýva, že napadol rozsudok v časti, v ktorej súd prvej inštancie zamietol jeho žalobu nad priznanú sumu 2.440,74 eur (titulom náhrady za bolesť), ako aj v časti, v ktorej bola zamietnutá žaloba v celom rozsahu vo vzťahu k ostatným uplatneným nárokom. Žalobca 1/ namietal najmä nesprávne skutkové zistenia, nesprávne právne posúdenie a neprimerané zníženie výšky bolestného. Zároveň tvrdil, že súd nesprávne posúdil aj jeho nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia, vecnú škodu a náklady na liečbu a posudky.

14. Z vykonaného dokazovania, najmä zo znaleckých posudkov MUDr. Mariána Pamulu, zdravotnej dokumentácie a výpovedí strán, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil dôkazy a vecne preskúmateľne vysvetlil, prečo vychádzal zo znaleckého posudku MUDr. Pamulu. Tento posudok bol vyhotovený neskôr, po stabilizácii zdravotného stavu žalobcu 1/, pričom znalec sa oboznámil s celou zdravotnou dokumentáciou a podrobne odôvodnil svoj záver o počte bodov za bolesť. V súlade s § 444 O.z. a § 4 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. bolo preto správne vychádzať z tohto objektívnejšieho posúdenia. Znalec posúdil jednotlivé poškodenia zdravia a ich priebeh, pričom súd prvej

inštancie odôvodnene zvýšil základné bodové ohodnotenie na päťnásobok s poukazom na § 7 ods. 3 citovanej vyhlášky ako prípad hodný osobitného zreteľa (bod 48, 49 rozsudku súdu prvej inštancie) a žalobcovi 1/ priznal sumu 2.440,74 eur, čo zodpovedá bodom zvýšeným na päťnásobok a prepočítaným sumou za bod. Odvolacie námietky, že súd mal vychádzať z pôvodného posudku MUDr. Šperku, odvolací súd nezdíeľa, keďže tento posudok nebol dostatočne objektívny – bol vypracovaný krátko po úraze, bez znalosti konečného priebehu liečby a bez vyžiadania kompletnej zdravotnej dokumentácie. Uvedené zistenia korešponujú aj s logikou súdnej praxe (porovnaj napr. R 29/1983, R 28/1970, 4Cdo/87/2018), podľa ktorej má prednosť znalecké hodnotenie vychádzajúce z ustáleného zdravotného stavu poškodeného.

15. Pokiaľ ide o nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia, žalobca 1/ žiadal mimoriadne zvýšenie (50-násobok). Súd prvej inštancie návrh na mimoriadne zvýšenie neuznal s poukazom na to, že už základné bodové ohodnotenie podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. odškodňuje preukázané trvalé nepriaznivé dôsledky na životné úkony; pre uplatnenie § 7 ods. 3 vyhlášky sa vyžaduje výnimočný prípad so zjavne nadštandardnými následkami na uplatnenie poškodeného v osobnom a spoločenskom živote. Z vykonaného dokazovania (vrátane listinných potvrdení klubov o športovej činnosti, lekárskeho správ a posudkov) nevyplýva taká kvalitatívna a kvantitatívna intenzita dlhodobých obmedzení, ktorá by odôvodňovala mimoriadne zvýšenie nad rámec základného odškodnenia. Odvolacie námietky v tejto časti nie sú dôvodné; súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a svoje úvahy presvedčivo odôvodnil.

16. Nárok na náhradu vecnej škody v sume 165,96 eur (oblečenie, tašky, chladnička) súd zamietol pre nepreukázanie existencie škody. Žalobca nepredložil žiadne dôkazy o vlastníctve, obstarávacej cene ani zostatkovej hodnote vecí, ktoré mali byť zničené, a nepreukázal ani ich zničenie pri nehode. Rovnaký záver platí aj pre náhradu 219,07 eur ako nákladov na opravu chrupu t.j. príčinnú súvislosť medzi nehodou a poškodením chrupu a 11,61 eur ako nákladov na lekárske posudky, ktoré výdavky neboli podložené dôkazmi. Súd prvej inštancie preto správne konštatoval, že žalobca neunesol dôkazné bremeno podľa o existencii a výške škody.

17. K otázke premlčania treba uviesť, že podľa § 106 ods. 1 O.z. sa právo na náhradu škody premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Vedomosť poškodeného o zodpovednom subjekte nevyžaduje nespochybniteľnú istotu v podobe právoplatného trestného rozsudku; postačuje preukázaná informácia o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o konkrétnej osobe zodpovedajúcej za škodu (judikatúra Najvyššieho súdu SR, napr. sp. zn. 4Cdo/110/2022). V odvolacej praxi je ustálené, že začiatok subjektívnej lehoty nie je viazaný na skončenie trestného konania proti vodičovi.

18. Z listiny s názvom „ Záznam o preštudovaní vyšetrovacieho spisu“, založenej v spise Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/54/2002 vyplýva, že žalobcovia mali preukázateľnú vedomosť o zodpovednom subjekte už v apríli 2002 a najneskôr v čase podania obžaloby Okresnou prokuratúrou Nitra 30.4.2002, kde bola identita vlastníka / prevádzkovateľa výslovne uvedená. Tomuto skutkovému záveru korešponduje aj oboznámenie odvolacieho súdu s trestným spisom a priebeh odvolacieho pojednávania. Názor žalobcov, že subjektívna lehota začala plynúť až právoplatnosťou trestného rozsudku (27.12.2002), odvolací súd neakceptuje.

19. Z uvedeného vyplýva, že pri majetkových nárokoch (vecná škoda osobných vecí žalobcu 1/ a s tým súvisiace náklady), ak by boli bývali dôvodné t. j. bola by preukázateľne preukázaná pohľadávka, ktorej vznik by bol na základe vzniknutej škody, čo preukázané nebolo, uplynula by 2-ročná subjektívna lehota pred podaním žaloby, ktorá bola podaná dňa 6.7.2004. Súd prvej inštancie preto správne posúdil tieto nároky ako premlčané (porovnaj k dátumu skutkové zistenia súdu prvej inštancie - vedomosť o osobe zodpovednej najneskôr 30.4.2002).

20. Žalobca 2/ sa domáhal náhrady škody vo výške 4.157,90 eur, ktorá pozostávala z viacerých nárokov – náhrady škody na motorovom vozidle Nissan Primera, nákladov na odťah, znalecký posudok a cestovné výdavky spojené s hospitalizáciou syna. Odvolacie námietky smerovali najmä proti záveru o nepreukázaní výšky škody na vozidle a o premlčaní nároku.

21. Z obsahu spisu vyplýva, že vozidlo žalobcu 2/ bolo po dopravnej nehode vyradené ako technicky neopraviteľné. Žalobca však nepreukázal výšku všeobecnej hodnoty vozidla pred nehodou, ani spôsob určenia rozdielu medzi touto hodnotou a poistným plnením. Predložený znalecký posudok nebol vyhotovený súdnym znalcom zapísaným v registri, jeho obsah neobsahoval relevantné metodické zdôvodnenie a neumožňoval overiť použité vstupné údaje. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že výška škody nebola preukázaná. Náhradu nákladov na odťah vozidla vo výške 254,90 eur žalobca nepreukázal žiadnym dôkazom o zaplatení ani o zmluvnom vzťahu so subjektom, ktorý odťah vykonal. Rovnako tak nepreukázal dôvodnosť požadovanej sumy 82,98 eur, ako náhrady za znalecký posudok, keďže išlo o súkromný dokument bez znaleckej pečate.

22. Pokiaľ ide o nárok 458,07 eur ako cestovné výdavky za cesty do nemocnice, súd prvej inštancie správne uviedol, že ide o výdavky nepreukázané a právne nerelevantné, keďže náklady súvisiace s návštevami príbuzného v nemocnici nie sú nákladom spôsobeným škodou na zdraví v zmysle § 449 O.z. Tieto výdavky nemožno kvalifikovať ako majetkovú škodu v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou.

23. K otázke premlčania platia rovnaké závery ako pri žalobcovi 1/, keďže žalobca 2/ mal prostredníctvom spoločného právneho zástupcu vedomosť o osobe škodcu už 18.4.2002, preto aj tu by 2-ročná subjektívna premlčacia doba podľa § 106 ods. 1 O.z. uplynula 19.4.2004, pričom žaloba bola podaná až 6.7.2004.

24. Žalobkyňa 3/ si uplatnila nárok 109,53 eur (3.300 Sk) ako náhradu za zničenie osobných vecí (oblečenie, taška, slnečník). Odvolaním namietala, že súd prvej inštancie neprimerane formalisticky posúdil dôkaznú situáciu a nevezal do úvahy, že išlo o veci, ktoré mala pri sebe v čase dopravnej nehody.

25. Niet pochybností o tom, žalobkyňa 3/ nepreukázala samotnú existenciu škody, hodnotu poškodených vecí ani ich vlastníctvo. V konaní nepredložila žiadne dôkazy (potvrdenia, účtenky a pod.). Súd prvej inštancie preto správne dospel k záveru, že neboli splnené predpoklady zodpovednosti za škodu, keďže nebolo preukázané, že by vznikla majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch. Navyše, rovnako ako v prípade žalobcov 1/ a 2/, aj tu by platilo, že subjektívna premlčacia lehota začala plynúť 19.4.2002 a uplynula 19.4.2004, keďže žaloba bola podaná 6.7.2004, teda po jej uplynutí, odvolanie by bolo aj v tomto smere nedôvodné.

26. K odvolacej argumentácii žalobcov o naviazaní začiatku plynutia premlčania na právoplatný trestný rozsudok odvolací súd osobitne zdôrazňuje, že otázka pasívnej legitimácie v civilnom spore (kto zodpovedá za škodu) sa neviaže na právoplatné rozhodnutie trestného súdu o vine vodiča. Judikatúra dlhodobo zastáva záver, že civilný súd môže (a musí) urobiť vlastný skutkový a právny záver o zodpovednosti za škodu bez ohľadu na výsledok trestného konania; z hľadiska § 106 ods. 1 O.z. je rozhodujúca poznateľná totožnosť zodpovedného subjektu na základe skutkových okolností známych poškodenému (napr. uznesenie o začatí trestného stíhania, obžaloba, záznam o preštudovaní spisu). V predmetnej veci nebolo pochybnosti o tom, že žalobcovia prostredníctvom svojho zástupcu preštudovali trestný spis už 18.4.2002, a odvolací súd tento dôkaz v odvolacom konaní vykonal, preto ich argumentácia naviazaná na vedomosť o zodpovednosti žalovaného 1/ na deň 27.12.2002 (právoplatnosť trestného rozsudku) nemôže obstať.

27. Odvolací súd uzatvára, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami logiky a hmotnoprávne posúdil vec podľa správnych ustanovení O.z.

28. Odvolacie námietky žalobcov nepreukázali žiadnu nesprávnosť skutkových alebo právnych záverov, preto odvolací súd podľa § 387 ods. 1 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti vo veci samej potvrdil ako vecne správny vrátane závislých výrokov o trovách konania.

29. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešným žalovaným priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

30. Senát odvolacieho súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).